

Öt év alatt ezer új lakás. Az elosztás a nyilvánosság színe előtt történik...

Épül a csatorna az Ady Endre utcában. Ez is téma volt a jelölőgyűléseken

Már nyolevan telket parcelláztak a Nyírjesi tavaknál, ahol a gyarmatiak szívesen töltik a hétvégét. Villany- és vízvezeték-ről a tanács gondoskodott

Ott, Balassagyarmaton

Napfényben fürdik a gyarmati utca. Kínzó forróságot áraszt a nyár. A kocsizörgés, autózúgás közé nagy ritkán kijáltás vegyül. Szállítók rakodnak az egyik ház előtt, szavaikból kiérzik a jellegzetes nyelvi íz. Idegen fülnek kissé szokatlan a kettős hangzók lejtése, amiből csukott szemmel, éjszaka is rá lehetne ismerni a vidékre: ez már palócföld. Az igazsághoz tartozik, hogy egyre gyérül, fakul e nyelvi különösség az Ipoly menti kisvárosban, Balassagyarmaton is, amint változik, alakul körülötte és benne a világ. A palócos kiejtés mind kevesebbek sajátja...

Kár lenne elhallgatni, hogy még egy évtizede is irigységgel vegyes kíváncsisággal fürkésztek az itteniek, melyik város mivel bővül, mennyivel gyarapszik. S akkoriban akadt okuk az összehasonlításra: a környéken kevés volt a munkaalkalom, hiányos a kereskedelmi ellátás, nehézkesen haladt az iparosítás.

Mindenki várt valamit. Mégpedig azt, hogy lépjen itt is nagyobb lépésekkel előre az élet! De csodák nincsenek, sem máról holnapra megérő elhatározások — mert minden szándék pénz, anyagot, energiát kíván a megvalósuláshoz.

S nem is kevés erőfeszítés árán jutottak el addig, hogy a múlt évben az új és felújított üzemek (számuk húsz körüli) termelési értéke már meghaladta a 800 millió forintot — s minden munkaképes ember dolgozik.

— Az ideai választásokat megelőző gyűléseken először történt, hogy senki sem példálózott más városokkal — jelenti ki felelősen Lombos Márton tanácselnök. — Helyette 220 felszólalásban közérdekű javaslatokat mondtak el az emberek. Ezek rendszerezését elvégeztük. Egy részük helyet kapott a negyedik ötéves tervünkben, egy részüket teljesítettük, s olyan is akadt, amit még akkor, azonnal elintéztünk.

Buszmegálló és röntgengép

Most, csaknem egy fél évvel a választási események után, a már teljesített kívánságokat vesszük számba. Természetesen kihagyva, de tanulmányát nem feledve, azokat, amelyek egy telefonnal elintézhetők voltak: betört lépcsőházi ablak ürgezése, kapubejárat felszabadítása limlomos torlaszoktól, esőcsatornák kijavítása stb.

Sokak kérésére külterületen, az újkomári részen autóbuszváró épült, a pébé-gázpalack telepház készül a makadámút, a hiányzó utca-, házszám- és „kresz”-táblákat pótolták. Az Ady Endre utcában csatornázásnak — itt azelőtt mindig megállt a csapadékvíz.

Fogröntgenezésre a kórház melletti új szakorvosi rendelőbe kellett mennie a betegnek a távolabbi fogászatról, s két napba is beletellett, amíg a helyes diagnózis után hozzákezdhetett az orvos a kezeléshez. Most vettek egy fogröntgengépet a fogászat részére is, mégpedig a legkorszerűbbet, 30 ezer forintért!

A dolgozó asszonyok az óvodai nyitva tartás módosítását indítványozták a korai műszakkezdés miatt: most reggel 6-tól délután 6-ig vigyáznak a gyerekekre, változatlan térítési díj mellett. A különbséget a tanács fizeti, vagyis a munkabért, a fűtést, világítást, s egy tízóraival megtoldott étkezést.

A megyei építőipari vállalat főépí-

tésvezetőjének 300 millió forintot kell „elköltetnie” öt év alatt. Ennek nagy részéből telik lakásra, kórház-bővítésre, gyógyszerártári raktárra, a kábelgyár épületére. A tanácsai építők pedig a másik 300 milliót használják fel; csecsemőotthont, kollégiumot, kórházi kazánházat, pavilonokat építenek. Az utolsó fillérre is van kivitelező.

Lakásigénylők névsora az újságban

Eltörpül e százezerrel melletti a jövőre tervezett „járdásítási program” 1260 négyzetméteres volumene — mégis, ezzel szinte az egész városban szilárd, jó utat teremtenek a gyalogosok számára.

Ezer lakás épül az ötéves tervben, s ebből az idén százal is több készül el. Egy újítás révén, bizonyos átervezéssel, 400 ezer forint megtakarítást, négyvel több lakást nyernek.

— Szeretnénk nagyon következetesek és igazságosak lenni — mondja Zsidai László, aki egy személyben a városi OTP-fiók vezetője és a lakáselosztó társadalmi bizottság elnöke. — Éppen ezért az ideai jogosultak, akiknek kilencven százaléka munkás és ifjú házaspár, névsorát közzétettük a megyei napilapban. Felhívjuk a figyelmet, jelezzék, ha bárkivel szemben kizáró ok, jogos kifogás merülne fel.

— Jött már észrevétel?

— Egyetlenegy. A közeljövőben kivizsgáljuk...

Zsidai Lászlótól (a legilletékesebbtől) azt is megtudom, hogy amióta — főleg az iparosítás és a megnövekedett munkaalkalmak révén — a jó pénzt helyben is meg lehet keresni, gyorsabban áramlik a pénz a takaréka: az elmúlt öt esztendő alatt 24 millióról 70 millióra nőtt a betétállomány. A takarékos célja: ház- és lakásépítés, gépkocsivásárlás, biztonsgági tartalékolás. Kölcsönt pedig háromszázötvenen vettek fel családi-ház-építkezéshez.

Többségi „nem”! az alkoholnak

— De a pénzt rosszra is lehet fordítani — figyelmeztet dr. Abai Nemes Gyula, a városi főorvos. — Az 1966—1969—1970-es esztendők sorrendjében az egy főre jutó szeszital-fogyasztás évi „értéke” a következőképpen emelkedett: 1620—1837—1935 forint! Szerencsére, ez a jelenleg nem találkozik a közvélemény „egyvetérsével”. Sőt, a munkások, dolgozók nagy többsége szembe fordult vele. Közvéleménykutatást végeztünk: legyen-e szeszszolgáltatás a fizetésnapokon az üzemek környékén? Háromezer kérdőívvel 1174 nemleges, 354 igenlő válasszal érkezett vissza. Az alkoholfogyasztás egészségügyi, társadalmi, bűnügyi vetületéből tanulmány készült és a tanács elé terjesztjük, hogy hozzon határozatot a „szeszmentes” napokról, a munkahelyek környékén az árusítás korlátozásáról.

Az italozás: szórakozás — sokan így vélekednek. A pohár bor vagy sör valóban lehet szívderítő, hangulat-teremtő — de csak mértéket tartva! Kedvtelésre, szórakozásra viszont mindenképpen a közeli Nyírjesi tavakat ajánlják az egészségügyi szakemberek a gyarmatiaknak — főként ilyen nyáridőben.

— Más irányú mozgás, jó levegő, nagy gyaloglás nyújthat csak igazi ki-

FOTÓ:
ZARÁND
GYULA

A múlt és a jelen találkozása a város központjában

kapcsolódást mind a fizikai, mind a szellemi munka után — mondja Fogarasi Györgyné, a rendelőintézet laborvezetője. — Sopron és Budapest példájára szabad tornapályát építünk kint a tavaknál a „kocogók-nak”. Már itt is így nevezik őket. Azt kérjük a tanácstól, a sportegyesülettől, csináljanak minél nagyobb propagandát az amatőr testedzésnek. Ha megfogadják az emberek a jó tanácsot, könnyebb lesz a körzeti orvosok dolga, és a miénk is itt a rendelőben.

Amire megnyílnak a pénztárcák

A tórendszer vízügyi rendezése, a strand megépítése, sajnos, csak az öt éves terv végére lehetséges, pénzügyi fedezet híján. Ámbár érdemes lenne valamiképpen előbbre hozni a megoldást, annál is inkább, mert már ifjúsági tábor létesült az itteni erdőben és parcelláztak 86 telket is.

Ismét a pénz bukkant elő a gondok labirintusából, s a gyarmatiak lelkes patriotizmusáról vall, hogy szép, okos célok érdekében megnyitják a tárcájukat is. Erre a példa a következő: a régi megyeháza felújítása — a könnyűipari üzem és a szociális otthon kiköltöztetése után — végre napirendre kerül, s a költség ötven millióra tehető. S jóllehet, az átépítés költségeire megvan a fedezet, önkéntes felajánlások útján is gyűlnek összegek. Attól sem lohad az adakozási kedv, ha az egész kiadáshoz mérik az emberek anyagi tehetőségüket. A városi tanács vezetői egyenként kétezer, a kórház igazgató-főorvosa három és fél ezer forintot ajánlott fel, és rendre, sorra akadnak követők, akik az ódon megyeházából leendő művelődési otthonra áldozni kívánnak...

Íme, így pezseg az élet a palócföldön, s e pezsgéstől szebbé, gazdagabbá válik a város: Balassagyarmat.

GEDE MÁRTON

Nemcsak a városból, a környező falvakból is az új rendelőintézetbe járnak a betegek szakvizsgálatra. S bizony időnként itt is adódik „csúcsforgalom”

Kirakatnézőben

Első elemista koromban, a második tanítási napon elvesztettem a rádiómat. Illedelmesen bögtém otthon egy kicsit, aztán vetek nekem egy másikat. Ez is eltartott két napig. Megint bögtém, megint kaptam egy rádiót. A hét végén újra csak nem volt rádióm, de akkor már nem sírtam érte, mert rájöttem, hogy a Szász Zsuzsi, meg a Pásztor Marietta is állandóan elveszítik a rádióját. Egy rádióknak egyszerűen az a tulajdonsága, hogy elveszik.

Kíváncsi vagyok, mit csinálnak most az általános iskolások? Ugyanis, ha elveszítik a rádiójukat, böghetnek reggeltől estig — nem lehet másikat kapni. Leállt a magyar radírgumigyártás, csak import radírgumi van. Megértem, hogy számítógépet importálunk — istenem, másutt fejlettebb a számítógépgyártás; bányagépeket veszünk, rendben van, ha másutt amúgy is gyártják, minek építsünk nagy bányagépgyárakat. De hogy háromszor három centiméteres kis radírgumikat ne szabdaljanak ki itthon, valamelyik üzem sarkában — hogy a gyerekeknek ne kelljen Ápiszról Ápiszra rohagálni utána — ez számomra a nagy rejtvények közé tartozik.

Füzet, szép, fehér, famentes papírból, van elegendő: mindenki megtanulhat írni, akinek van tehetsége hozzá. A füzetek margóztottak, mert a pedagógusok hosszú évek keserves munkájával kiszekírozták a füzetgyártástól, hogy margót húzzanak a füzetlapok szélére; fel is emelték a pedagógusok fizetését.

Viszont, rajztábla nem lesz. Azaz, ugyancsak importból beszerezték az egy főre eső rajztáblákat, ámde, ha év közben egy kissé több esik egy főre abból a rajztáblából (és közben eltörik), akkor nehéz lesz pótolni.

Mióta az eszemet tudom, a pedagógusok azért küzdenek, hogy a gyerekeket olvasható írásra tanítsák. Erőfeszítésüket egy ideig siker koronázza, de aztán, attól a naptól kezdve, hogy egy gyerek eléri a nagykorúságot, olvashatatlanná válik az írása. Valószínűleg az olvasható írás érdekében, sok általános iskolában megtiltják a golyóstoll használatát. Golyóstoll kapható; a töltőtollválaszték szegényes. Olcsó tollakat árulnak: de mire azzal a gyerek megtanulja az „A” betűt, még a füléből is csorog a tinta. Száz forintot felüli toll is kapható, csak az a bizonyos középpáru — és jó — toll nincs, amelyre most, iskolakezdekőre a legnagyobb szükség lenne.

Iskolaköpeny ügyben két újdonságról tudósíthatom a szülőket: az idén elég sok jó szabású „praktilon” anyagú köpenyt varrtak. A „praktilon” jól bírja azokat a megrázkódtatásokat, amelyeket egy szegény iskolaköpenynek el kell viselnie. Este kimossák, reggelre száraz, nem kell vasalni. Továbbá, ha a gimnazista lányt délben fiú várja a kapuban — amely elég elterjedt népszokás lett — és a gimnazista lány restelli az iskolaköpenyét, begyűri a táskájába, a matek-könyv lapjai közé, a praktilonnak meg se kottyan, másnap nem tűnik mosogatórongynak, hanem változatlanul csinos iskolaköpeny marad.

Tornaruhát ugyancsak szélteben-hosszában árusítanak fekete és foltos, lehetetlen kék színben. Újdonság, hogy óvodás méretben is készült végre. Egészen kicsi ugyan még most sincs, de legalább a nagy csoportosok az idén már tornadresseszben kalimpálhatnak.

Kimentek a divatból a nehéz, sarkaiban megvasalt iskolatáskák. Könnyű, műanyag táskákat árulnak, amelyek verekedéskor úgyszólván egyáltalán nem számítanak fegyvernek, viszont az amúgy is sok könyvet, füzetet nem súlyosbítták. A sokféle táska között egy különösen csinosan találkoztam a kirakatokban: kissé eltér a hagyományos formáktól, hosszabb, keskenyebb, sikkesebb a megszokottnál.

Az idei tizenéves divat a szülőknél kedvez: „kisfiam vegyél sálát” — ezt az anyai jó tanácsot felesleges ismételtetni. Kisfiam most felveszi a sálát, mert divat, fiúknak is, a térdig lógó meleg gyapjúsál. „Kislányom öltözz melegen” — de milyen melegen öltözik a hiú kislány! Majd megsül, olyan melegen, ha felhúzza azt a nyaktól lábujjig tartó meleg kezeslábast, amely főleg holland import révén került a belvárosi üzletekbe.

A meleg kötött sapkáknak azt a fajtáját keresik, amelyet azelőtt gyanús alakok hordtak a homlokukba húzva. Lányoknak is a homlokukba húzva divat — csak persze ők gyanútlan eleganciával viselik.

A Luxusban olyan börmellényeket kínálnak fiatal hölgyeknek, lógó bőrrójtokkal, amelyek azt a benyomást keltik, hogy viselőjük valamely küzdelemből került ki, kissé megtépve bár, de győztesen. Mind egy — divat!

Fiúknak nem sok jót mondhatok, legfeljebb azt, hogy részükre remek, gyűrhetetlen anyagból szabott nadrágokat árulnak — az ószre, a tjtanfoltokra és a focizásra való tekintettel — hófehér és halványkék színben.

Az új iskolahalmikhoz sok ötös feleletet kívánok!

Halasi Anna